

ข้อควรรู้เกี่ยวกับไฟ

อัคคีภัย หรือภัยที่เกิดจากเพลิงไหม้ หมายถึง สาธารณภัยประเภทหนึ่งที่เกิดจากไฟ ไฟเป็นพลังงานอย่างหนึ่งที่ทำให้ความร้อน ความร้อนของไฟที่ขาดการควบคุมดูแลจะทำให้เกิดการติดต่อลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิง เกิดการลุกไหม้ให้นานเกิดไป จะทำให้เกิดการติดต่อลุกลามมากขึ้น สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้นถ้าหากเกิดการไหม้มีเชื้อเพลิงหนา หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมา ความร้อนจะมากขึ้น

สาเหตุของการเกิดอัคคีภัย

ไฟเกิดจากการรวมตัว 3 องค์ประกอบ ได้แก่ เชื้อเพลิง ความร้อน ออกซิเจน ในสภาวะที่เหมาะสม ถ้าขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ไฟก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้

เชื้อเพลิง ที่ทำให้เกิดการลุกไหม้มี 3 สถานะ ได้แก่ **ของแข็ง** เช่น ถ่านไม้ ถ่านหิน ไม้ กระดาษ ย่า **ของเหลว** เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง แอลกอฮอล์ และ **ก๊าซ** เช่น ก๊าซหุงต้ม ก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น

ความร้อน เป็นสิ่งที่ทำให้อุณหภูมิของเชื้อเพลิงสูงขึ้นถึงจุดติดไฟ ทำให้เกิดปฏิกิริยาสันดาป เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ซึ่งเชื้อเพลิงแต่ละชนิดย่อมจะมีจุดวาบไฟ(ติดไฟ) ไม่เท่ากัน

ออกซิเจน ออกซิเจนจะเป็นตัวทำให้เกิดไฟไหม้ ยิ่งมีออกซิเจนมากเชื้อเพลิงก็ยิ่งติดไฟได้ดีขึ้น และเชื้อเพลิงบางประเภทมีออกซิเจนในตัวเองอย่างเพียงพอที่จะทำให้ตัวเองลุกไหม้ได้โดยไม่ต้องอาศัยออกซิเจนจากภายนอก

การระงับอัคคีภัย

1. **การกำจัดเชื้อเพลิง** การเคลื่อนย้ายเชื้อเพลิงออกจากกองเพลิง การตัดทางหนูนเนื่องของเชื้อเพลิง การแยกวัสดุติดไฟออกเพื่อสะดวกในการดับ

2. **การกำจัดออกซิเจน** การลดปริมาณออกซิเจนในอากาศให้น้อยลง เช่น การฉีดน้ำ หรือสารปกคลุมอื่นๆ เพื่อไปคลุมบริเวณเพลิงไหม้ ทำให้ออกซิเจนในอากาศมีปริมาณต่ำลงจนไม่เกิดการลุกไหม้

ข้อควรระวัง : การกำจัดอากาศออกซิเจนในห้องที่บหรือที่แคบอาจจะขาดหายใจได้ ซึ่งผู้ดับเพลิงต้องระมัดระวังให้มาก

3. **การลดอุณหภูมิ** การลดความร้อนที่ไหม้ไฟให้ต่ำลงจนไม่สามารถที่จะถูกไหม้ต่อไปได้ โดยปกติทั่วไปใช้น้ำเป็นตัวลดอุณหภูมิของวัสดุที่ไฟไหม้ เพราะหาง่าย สะดวก มีค่าใช้จ่ายไม่สูง

การป้องกันและระงับอัคคีภัยในบ้านพักอาศัย

1. ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับควันอัตโนมัติบริเวณภายในห้องนอน และทางเดินหน้าห้องนอน หรือชั้นละ 1 ชุด
2. จัดเตรียมถังดับเพลิงมือถือขนาดที่สามารถใช้ได้สะดวก อย่างน้อย 1 ชุด จัดให้มีช่องทางออกจากอาคารที่สามารถใช้ได้ตลอดเวลา

3. หน้าต่างที่ติดตั้งเหล็กตัด ต้องมีช่องที่เปิดได้อย่างน้อย 1 บาน ทุกห้อง
4. หมั่นตรวจสอบสภาพพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ได้แก่ ห้องครัว ห้องบูชาพระ ห้องเก็บของ เป็นต้น
5. อย่างเก็บวัสดุไวไฟ น้ำมันก๊าด ทินเนอร์ ไว้ในบ้านเป็นจำนวนมาก
6. ไม้ขีดไฟ ไฟแช็ค เก็บไว้ในที่มิดชิด ระวังเด็กนำมาเล่น
7. หลีกเลี่ยงการทำงานพร้อมกันหลายอย่าง เช่น พุดโทรศัพท์ ขณะปรุงอาหาร ฯลฯ
8. อย่าสูบบุหรี่บนเตียงนอน และก่อนเข้านอนให้ตรวจสอบปิดอุปกรณ์ไฟฟ้า เต้าแก๊ส เป็นต้น

วิธีปฏิบัติตัวเพื่อความปลอดภัย เมื่อเกิดเพลิงไหม้

คุณอาจไม่เชื่อว่าควันไฟจากเหตุการณ์เพลิงไหม้นั้นสามารถคร่าชีวิตคุณได้ เพราะ ภายในเวลา 1 วินาที ควันไฟสามารถลอยสูงขึ้นไปได้ถึง 3 เมตร และภายใน 1 นาที ควันไฟสามารถลอยขึ้นไปได้สูงเท่ากับตึก 80 ชั้น ดังนั้น ทันทีที่เกิดเพลิงไหม้ควันไฟจะปกคลุม อยู่รอบ ๆ ตัวคุณอย่างรวดเร็ว ทำให้คุณสำลักควันไฟตาย ก่อนที่เปลวเพลิงจะ คืบคลานมา ถึงตัวเราจึงควรเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเพลิงไหม้ 10 ขั้นตอน เพื่อ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตัวเอง ปลอดภัยในอาคารนั้นต้องเริ่มศึกษากันตั้งแต่ก้าวแรกที่เดินเข้าไปในอาคาร โดยเริ่มจาก

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนเข้าพักในอาคาร ควรศึกษาเรื่องตำแหน่งบันไดหนีไฟ เส้นทางหนีไฟ ทางออกจากตัวอาคาร การ ติดตั้งอุปกรณ์ระบบ Sprinkle และอุปกรณ์อื่น ๆ รวมทั้งต้องอ่านคำแนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัยจากเพลิงไหม้ และการหนีไฟอย่างละเอียด

ขั้นตอนที่ 2 ขณะที่อยู่ในอาคาร ควรหาทางออกฉุกเฉินสองทางที่ใกล้ห้องพัก ตรวจสอบดูว่าทางออกฉุกเฉินไม่ปิดล็อกตาย หรือมีสิ่งกีดขวางและสามารถใช้เป็นเส้นทางออกจากภายในอาคารได้อย่าง ปลอดภัย ให้นับจำนวนประตูห้องโดยเริ่มจากห้องท่านสู่ทางหนีฉุกเฉินทั้งสองทางเพื่อไป ถึงทางหนีฉุกเฉินได้ถึงแม้ว่าไฟจะดับหรือปกคลุมไปด้วยควัน

ขั้นตอนที่ 3 ก่อนเข้านอน วางกุญแจห้องพักและไฟฉายไว้ใกล้กับเตียงนอน ถ้าเกิดเพลิงไหม้จะได้นำกุญแจ ห้องและไฟฉาย

ไปด้วย อย่ามัวเสียเวลากับการเก็บสิ่งของและควรเรียนรู้และฝึกเดินภายใน ห้องพักในความมืด

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อต้องประสบเหตุเพลิงไหม้ หากตำแหน่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ เปิดสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ จากนั้นหนีจาก อาคารแล้วโทรศัพท์เรียกหน่วยดับเพลิงทันที

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อได้ยินสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ให้รีบหาทางหนีออกจากอาคารทันที

ขั้นตอนที่ 6 ถ้าเพลิงไหม้ในห้องพัก ให้หนีออกมาแล้วปิดประตูห้องทันที รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ดูแลอาคาร เพื่อโทรศัพท์ แจ้งหน่วยดับเพลิง

ขั้นตอนที่ 7 ถ้าเพลิงไหม้เกิดขึ้นนอกห้องพัก ก่อนจะหนีออกมาให้วางมือบนประตู หากประตูมีความเย็นอยู่ค่อย ๆ เปิดประตู แล้วหนีไปยังทางหนีไฟฉุกเฉินที่ใกล้ที่สุด

ขั้นตอนที่ 8 ถ้าเพลิงไหม้อยู่บริเวณใกล้เคียง ประตูจะมีความร้อนห้ามเปิดประตูเด็ดขาด ให้รีบโทรศัพท์เรียกหน่วยดับเพลิง และแจ้งให้ทราบว่าท่านอยู่ที่ใดของเพลิงไหม้หาผ้าเช็ดตัวเปียก ๆ ปิดทางเข้าของควัน ปิดพัดลม และเครื่องปรับอากาศ ส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือที่หน้าต่าง

ขั้นตอนที่ 9 เมื่อต้องเผชิญกับควันไฟที่ปกคลุม ให้ใช้วิธีคลานหนีไปทางฉุกเฉินเพราะอากาศบริสุทธิ์จะอยู่ด้านล่าง (เหนือพื้นห้อง) นำกุญแจห้องไปด้วยหากหมดหนทางหนีจะได้สามารถกลับเข้าห้องพักได้

ขั้นตอนที่ 10 การหนีออกจากตัวอาคาร อย่าใช้ลิฟต์ขณะเกิดเพลิงไหม้และไม่ควรใช้บันไดภายในอาคารหรือบันไดเลื่อน เนื่องจากบันไดเหล่านี้ไม่สามารถป้องกันควันไฟและเปลวไฟได้ให้ใช้บันไดหนีไฟภายในอาคารเท่านั้น เพราะเราไม่มีวันรู้ว่าจะเหตุการณ์เลวร้ายจะเกิดขึ้นกับชีวิตเมื่อไร เราจึงไม่ควรประมาทกับชีวิตเลยสักวินาทีเดียว

เอกสารเผยแพร่ความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสาธารณภัยและการป้องกัน

การป้องกัน และระงับ อัคคีภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลต้นหยงดालอ

อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

โทร. 0-7333-0927

www.tanyongdalo.go.th